

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1765

VD18 90118243

§.2. Plena noxarum venia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](#)

quinquaginta spatium Orientis Patriarchæ in suis ad septimum concilium generale epistolis pariter Imperatores Græcos agoscunt Dominos suos, & Principes Musulmannos vocant tyrannos execrables. Denique Christiani Hispaniæ medio seculo nono eis necdum assueverant, ut cernitur in S. Eulogio Cordubensi. Fateor, *Eulog. me-*
stianismi spiritum, nec illam perfectam
submissionem erga Imperatores ethnicos
per tria vexationum secula. Sed facta Vita Basil.
sunt certa nimium: & Christiani Princi-
pes Musulmannos bello captos non ut sim-
plices hostes tractabant: experti sunt ii,
quos Imperator Basilius Macedo jugulari
jussit; & illi, quos morti addixere summi
Pontifices Leo IV, Joannes VII, ac
Benedictus VIII.

§. II.

Plena noxarum venia.

Bellum sacrum haud solus Papa Urbanus, sed Concilium Claromontanum statuit coëuntibus toto ex Occidente Episcopis supra ducentos collectum, cui tam persuasum fuit Deum id velle, ut hoc in militarem pugnam ineuntium clamorem abierit. Grandis machina provehendæ rei & adigendis ad motum populis idonea erat plena noxarum pœnarumque

condonatio tunc primum facta. Omni quidem tempore Ecclesia Episcoporum arbitrio reliquerat aliquam poenae canonice partem remittendam pro poenitentis fervore cœterisque adjunctis: sed ha-
ctenus inauditum erat, sicutem ob opus unicum expediri omnibus poenis temporalibus, quas divinæ deberet justitiæ. Concilio numeroso, & cui Papa per se ipsum præsideret, plane opus erat ad au-
thoritatem tali usitatæ poenitentiae mu-
tationi dandam: & validæ hujus ratio-
nes haberi sine dubio credebantur. Am-
plius duobus seculis Episcopi reos pœ-
nis canonicis difficillime subjiciebant:
immo pro noxarum numero multiplicatae
dependi haud poterant: ideo inventa e-
rat earum commutatio, ut integri anni
paucis diebus redimi possent. A longo
autem tempore inter commutations
pœnarum adhiberi solebant peregrinatio-
nes Romam, Compostellam, Hierosoly-
mam: & militia sacra belli pericula adjun-
gebat. Hoc igitur poenitentiæ genus
privata cujusque poenitentis jejunia,
preces ac eleemosynas exæquare, ac Ec-
clesiæ utilius, nec Deo minus gratum esse
videbatur.

Noxarum venia stipendii locum tene-
bat apud milites sacros: nec video in pri-
mis itineribus pecuniæ collectam ad su-
stentandas has copias exactam fuisse.
Prima

3. Dis. §. 3.
hist. lib. 60.
§. 52.

Prima erat decima Saladinia ob tertiam expeditionem sacram. Sed quia culparum condonatio non alebat corpora, cruce signati vel suis sumptibus, vel ditium virorum beneficiis victuri credebantur. Tantaque in tam longum iter impensa pro magna poenitentiæ parte haberi debebat. Hilariter tamen etiam his conditionibus accepta est illa indulgentia.

Nobiles, quorum plerique multorum se criminum, & inter alia expilatorum pauperum Ecclesiarumque reos se agnoscabant, se reputabant felices, quod tota poenitentia sua in solito suo artis militaris exercitio consisteret, haberentque spem obtainendæ martyrii gloriæ, si occumberent. Antea poenitentiæ pars fuerat non gerere arma nec equum descendere: tunc utrumque non licitum modo sed etiam imperatum erat; ita ut neutquam vitæ genus, sed sola hujus causa mutaretur. Ordo Nobilium secum rapiebat plebem, ex qua plerique erant mancipia operibus rusticis addicta, suisque Dominis prorsus obnoxia: & plurima eos sequi hoc in itinere malebant sine dubio, quam colendis domi artibus & agris occupata manere. Ita collecti sunt immensi exercitus illi, quos in historia vides. Quisquis salutem suam certam volebat *Hist. lib. 64.* reddere, sola in terram sanctam peregrinatione opus habere sibi videbatur.

X 5 Homi-

Homines profanos sequebantur Clerici, sed alio fine; scilicet ut illis doctrinam, solatia, sacramenta præberent; non ut ipsi redimerent poenæ suas. Nam secundum regulas veras poenæ canonicae non erant statutæ pro Clericis. Siquando deliquerant, ex canone Apostolorum satis erat eos exauthorare, & in statum laicorum redigere, non adjecta poena alia, ne dupliciter castigarentur. Fortasse tamen seculo undecimo id non tam stricte observabatur, & Clerici, quos inter nimium multi erant sontes, æque ac laici per hoc iter suas expiare noxas cupiebant. Illud certum est, quod sibi licitum putaverint gestare arma, & in hoc bello, cæterisque omnibus contra ethnicos adhibere. Vidisti Episcopos Hungariæ armatos occurrisse Tartaris, hoc regnum

*Hist. lib. 81.
§. 48.*

*Hist. lib. 28.
S. 39. lib. 27.
§. 49.* an. 1241 vastantibus. Seculi quinti Praefules non sic agebant: Papa S. Leo, & S. Lupus Episcopus Trecensis Attilam non nisi precibus & rationibus suis cohibuerunt: & qui barbarorum fævitiam suavibus verbis coercere non poterant, necari se

*Martyr. 14.
Dec. 21. Aug.* patiebantur, ut S. Nicæsius Remensis, & S. Privatus Gavaldanus; quorum agendi rationem Ecclesia sic probabat, ut eos Martyribus annumeraret.

Ipsi monachi & Abbates sacram iniere militiam, etsi hæc pietas eos plusquam cæteros a vitæ gradu divinitus ipsis afflignato,

gnato, qui erat secessus & solitudo, remo-
veret. Memoravi suo loco, S. Gregorium *Greg. de
Nyssenum* solitario Cappadociæ homini *Eunt. Hier.
Hist. lib. 17.*
se consulenti iter Hierosolymam versus *§. 47.
S. Bern. ep. 7*
omnino dissuasisse, tametsi de simplici tan-
tum peregrinatione ageretur. Legisti, *Ep. 256.*
quomodo S. Bernardus Arnulpho Abbatи
Morimundano indutam sacræ militiæ *Hist. lib. 69.*
crucem exprobraverit; & qua constantia *§. 14.*
ipse renuerit secundam expeditionem sa-
ceram ducere: & tamen illi, quæ tempo-
re Innocentii III. facta est, aliquos ejus-
dem Cisterciensium Ordinis Abbates in-
tersuisse comperimus. Deerant officiis, *Villehard.*
quæ ipsa instituti sui natura ab eis postu-
labat: eorum coenobia non melius rege-
bantur: & in reditu suo nec ipsi, nec mo-
nachi eos secuti majoris disciplinæ spiri-
tum referebant. Idem secundum pro-
portionem de Episcopis eorumque Clero
dixerim.

§. III.

Errata in executione sacræ militiæ.

Cum collecti exercitus ad primam ex-
peditionem sacram procederent, exe-
cutio haud respondit Papæ Urbani &
Concilii Claromontani intentionibus. Mo-
dica disciplina in majore copiarum par-
te, minor in illis erat, quæ voluntariis ex
militibus